

א. שוטסק:

אני מציע תוספת הקובעת, כי בוגר הסכניון יקבל את התואר "מהנדס רשוי" מיד לאחר קבלת הדיפלומה.

י. ריפתין:

אני תומך בהצעת חבר-הכנסת שוטסק לגבי בוגרי הסכניון.

אני מציע למחוק בסעיף-קטן (א) את המלים: "במשך אותה תקופה", כי ישנם מהנדסים שהפרקטיקה שלהם היתה לפני קבלת החוק.

א. רימלט:

אני מציע במקום המלים: "במשך אותה תקופה" את המלים: "במשך תקופה שנקבעה בתקנות".

מ. שלגי:

החוק דורש לא רק נסיון מעשי, אלא גם רישום במשך תקופה מסויימת, ולפי הנוסח הנוכחי הרישום והעבודה נעשים באותה תקופה. אם חברי הוועדה מציעים שהרישום והנסיון המעשי לא יהיו חייבים להיות דוקא באותה תקופה, אפשר לכתוב: "ועבר במשך תקופה כאמור".

א. לבנה:

הכוונה המקורית היתה לא להביא בחשבון את העבודה המעשית לפני הרישום, אגב הדיון שקלנו את העניין שגית, ואני מציע את התוספת הבאה: "לגבי מי שהציג תעודה כאמור בסעיף 9(1)(2) או (3), רק לאחר תקופת-עבודה בענף ההנדסה או האדריכלות, כולל השר, לאחר התייעצות במועצה, לקחת אותה תקופה בחשבון, כולה או מקצתה".

א. שוטסק:

אני מציע לבטח את הסעיף כולקמן: "מי שהיה רשום בפנקס המהנדסים והאדריכלים במשך תקופה שהשר, לאחר התייעצות במועצה, קבע בתקנות לכל ענף ההנדסה או האדריכלות, יתן לו השר רישון מהנדס".

א. רימלט:

אני מתנגד להצעת חבר-הכנסת שוטסק, שלפיה יכול בוגר הסכניון להרשם בפנקס המהנדסים והאדריכלים, לעסוק באותה תקופה בעבודה אחרת, ולקבל את התואר "מהנדס רשוי". אני חושב כי הצעת מר לבנה, אולי בשינוי נוסח, עונה לבעיה שאנו מחפשים לה פתרון - בעית המהנדסים העולים.

מ. שלגי:

כל אנשי המקצוע היו בדעה, כי הכרחית תקופה מינימלית של נסיון בארץ.

הי"ר ע. גוברין:

אני מציע שהוועדה לא תקבע את תקופת הרישום ואת תקופת ההתמחות, כי אם תמסור זאת לשר, לאחר התייעצות במועצה.

שר-העבודה הציע שהוועדה תקבע, בכל-זאת את מסגרת תקופת הרישום והעבודה, שהיא לא תפחת משנה אחת ולא תעלה על שלוש שנים, אולם אני מוכן להעביר גם זאת להחלטת השר, לאחר התייעצות במועצה.

ע.ע.

י. ריפתין:

אין זה צודק להעמיד את בוגרי הטכניון במצב השווה למהנדסים אחרים.

א. שוטטק:

אני מציע שבוגרי הטכניון יקבלו את התואר "מהנדס רשוי" מיד לאחר קבלת הדיפלומה.

הי"ר ע. גוברין:

מאחר שהנהלת הטכניון לא הציעה זאת, אל ניקח על עצמנו להכריע בין הסטודנטים להנהלת הטכניון.

ח. למדן:

אני מציעה שבוגר הטכניון יוכל להיות "מהנדס רשום", וכאשר יוסמך יקבל את התואר "מהנדס רשוי".

י. אלמוגי:

איננו צריכים להכריע בין הסטודנטים לבין הנהלת הטכניון, ועל-כן אינני מציע לקבל את הצעת חברת-הכנסת למדן.

מכיוון שהמועצה תהיה מורכבת גם מנעלי אינטרסים, אני חושש למחוק את סעיף-קטן (ב) המוצע ע"י משרד העבודה.

א. שוטטק:

אינני מבין את הגישה הגלותית. מאחר שקיים בארץ טכניון, המקפיד על רמת לימודיו, מדוע להכביד עוד יותר?

א. רימלט:

מורי הטכניון דרשו זאת, ואני סומך על דעתם. אני מציע להשאיר את סעיף-קטן (ב).

ס. קלמר:

אני מציע שהוועדה תקבע את מטגרת זמן הרישום והעבודה, והמועצה תקבע את הפרטים.

לגבי בוגרי הטכניון אני מציע פשרה, שתקופת הרישום והעבודה לא תפחת משנה ולא תעלה על שנתיים.

הי"ר ע. גוברין:

אם נקבע שאין צורך בתקופת התמחות לבוגרי הטכניון, יכולה הנהלת הטכניון להתנות את מתן הדיפלומה בתקופת התמחות נוספת.

כדי לא להעמיד את הוועדה במצב מבוזבז, הן כלפי הנהלת הטכניון והן כלפי הסטודנטים, הצעתי הצעה מרחיקת לכת - שהשר התנגד לה מלחיתו - להעביר להחלטת השר, לאחר התייעצות במועצה, את כל עניין הרישום והעבודה.

אעמיד להצבעה שתי הצעות: 1. הוועדה קובעת

את מטגרת הזמן של הרישום והעבודה; 2. הוועדה מעבירה את עניין הרישום והעבודה להחלטת השר, לאחר התייעצות במועצה.

ה צ ב ע ה

- 5 - בעד ההצעה שהוועדה תקבע את מסגרת זמן הרישום והעבודה -
- בעד העברת ענין הרישום והעבודה להחלטת השר, לאחר
- 6 - התיעצות במועצה -

א. וילנסקה: לא השתתפתי בהצבעה, אבל אני מצטרפת להעברת הענין למועצה.

י. ריפתיין: אף אני לא השתתפתי בהצבעה. אני מציע לדחות את ההצבעה ולחפש לקראת הישיבה הבאה נוסח שיאחד את הוועדה.

הוחלט לדחות את ההצבעה על סעיף 11.

י. ריפתיין: אני חושב שצריך להשאיר פתח לעולים שיבואו בעתיד.

הי"ר ע. גוברין: נחזור לנושא זה בישיבה הבאה.

א. רימלט: הביטויים "מהנדס רשום" ו"מהנדס רשוי" אינם ברורים מבחינה לשונית.

מ. שלגי: הביטויים "רשום" ו"רשוי" הם תרגום המונחים *registered* | *diplomed* הבאתי את השאלה עוד פעם בפני המסונה על ניסוח החוק, מר שלי, אך לא מצאנו ביטויים מתאימים יותר.

הי"ר ע. גוברין: אני מבקש לבדוק עוד פעם, אולי אפשר למצוא ביטויים ברורים יותר.

סעיף 12

סעיף 12 - אושר

סעיף 13

א. וילנסקה: אני מציעה להוסיף הוראה הקובעת: "סעיף זה אינו חל על מהנדס רשום או אדירכל רשום, אשר יוכיח שנמנע ממנו, מחמת מצוקה או מחלה, למלא אחר האסור בסעיף זה".

הי"ר ע. גוברין: אין זה שייך לענין.

סעיף 13 - אושר.

ע.ע.

הערות נציגי ארגון הטכנאים לחוק המהנדסים והאדריכלים

הי"ד ע. גוברין:

הנאתי את תוכן תזכיריכם בפני חברי הוועדה, ולפי בקשתכם החלטנו לשמוע אתכם בעל-פה, אין זה בגדר החוק ואין זה בגדר סמכות הוועדה לעסוק בבטיחה שעוררתם, שהיא בעיה נכבדה בפני עצמה, אולם נטב את תשומת לב הממשלה לכך.

א. מלצ'ז:

הצעותינו לגבי הצעת החוק מוגבלות רק לאותם הסעיפים שלפי ראותנו נאים לקפח את זכויות הטכנאים לעסוק במקצוע ההנדסה, הטכנאים, אם כי אינם זכאים לעסוק בכל העבודות ההנדסיות, זכאים לעסוק באותן העבודות המתאימות להשכלתם והכשרתם. סעיף 13 קובע שכל הפעולות ההנדסיות שהשר יחד בתקנות, לאחר התייעצות במועצה, יבוצעו אך ורק ע"י מהנדסים, ואיננו יכולים לסמוך במקרה זה על יושרה של המועצה, שתהיה מורכבת אך ורק ממהנדסים וארכיטקטים וגורמים אחרים מבלי שגם אנו נהיה מיוצגים בה. אנו מציעים למחוק סעיף זה, או לגסחו בצורה כזאת שלא ימנע מהטכנאים לעסוק באותם שטחי ההנדסה המתאימים להכשרתם.

התעניינו בחוקי הבטיחה של מדינות אחרות, בחוקת הבטיחה הפולנית, למשל, מוגדרים הדברים באופן ברור. נאמר בה, כי הארכיטקט רשאי לעסוק בכל עבודות ההנדסה, ללא הגבלה. לגבי הטכנאי מוגדרות העבודות שהוא רשאי לבצע, עם הגבלות מסוימות, ישנן דוגמאות של ארצות אחרות, שהרישום אצלן כולל את כל עובדי ההנדסה, ובתעודת הרישום, הנותנת לנרשם זכות לעסוק במקצוע, מציינים אם הזכות היא בהגבלה או בלי הגבלה.

מ. עמיר:

איגודנו כולל בעלי מקצוע בשטח ההנדסה באופן מקביל לבעלי הדיפלומות בשטח הבנין, התעשייה, המים, החקלאות וכו'. באנגליה, למשל, הסתדרות של בעלי מקצוע טכני כוללת בתוכה הן מהנדסים מוסמכים והן בלתי מוסמכים. יש בה רק הגבלה של זמן, וביצוע עבודות מסוימות מקנה את הזכות לביצוע עבודות אחרות.

אנו מבינים שעומדים לשלול את זכות העבודה מ-500-600 איש המוכרים כטכנאים. לרוב הטכנאים יש השכלה מקבילה למהנדסים אלא שלא היתה להם האפשרות לרכוש את הדיפלומה.

ההשכלה הנדרשת מטכנאי היא השכלה טכנית תיכונית עם נסיון מסויים בעבודה. יש לאיגודנו גם תקנון,

בבנין, למשל, לא תמיד המהנדס עורך את התכנית, אם כי הוא חותם עליה. הטכנאי עורך את התכנית ומגיש אותה למהנדס. ביצוע התכנית נעשה ע"י הקבלן, אולם הפיקוח על טיב העבודה, על עירוב נכון של חומרים, הכנסת ברזל בצורה נכונה - כל זה עושה הטכנאי, ואז פנוי המהנדס להמצאת שיטות בניה חדשות, לשיפור צורת הבנין וכו'.

א. מלצ'ז:

אנו רואים את עיקר קיפוחנו בסעיף 13, שאם יתקבל בניסוחו המוצע, לא יישאר לטכנאי תחום עיסוק, בעוד שיש תחומים די רחבים שאנו מסוגלים לעסוק בהם באופן עצמאי.

ע.ע.

טכנאי הוא טכנאי העוסק באחד מענפי ההנדסה ואין לו תואר אקדמאי. חלק גדול מהטכנאים גמרו בתי-ספר גבוהים להשכלה טכנית אך בגלל טיבות שונות לא עמדו בבחינות הגמר ולא קיבלו את התואר. נוסף לאלה, ישנם בעלי השכלה טכנית המכונים של בתי-ספר טכניים בחו"ל ובתי-ספר טכניים בארץ. ליד הטכניון בחיפה ישנו ב"ס טכני לבנין, שקודם הלימודים בו הוא בן 3 שנים ומלמדים בו תכנון, חישוב סטטי וכל יתר העבודות הקשורות בבנין. לפי הצעת החוק, לא יורשה לכל אלה לעסוק בשום עבודה.

סעיף 9(4) הקובע, שצריך להגיש בקשה לרישום תוך ששה חדשים מתחילת תקפו של חוק זה, עלול לפגוע באותם האנשים שיבואו מחו"ל ולא תהיה להם תעודה שתוכיח על השכלתם הגבוהה אבל תהיה להם תעודה שתוכיח כי למדו מספר שנים בב"ס טכני גבוה. לפי החוקה הפוליטית, מקנים בטקרים מסויים זכות ביצוע של עבודות הנדסה לאנשים שהוכיחו את עצמם.

ישנה עוד בעיה, אולי יותר פרוצדורלית מאשר חוקית. אם קיימת ההגבלה של הגשת בקשה לרישום תוך 6 חדשים, אנו מבקשים שלא יהיה עיכוב מצד המועצה, שאולי לא תהיה מעוניינת ביותר ברישומנו.

במועצה זו יהיה רוב לממשלת-ישראל.

הי"ר ע. גונברין:

אנו מבקשים להשתתף בדיוני המועצה על ייחוד המקצועות למהנדסים רשויים.

א. מלצ'ו:

אתם מבקשים זכות לעבודה עצמאית. לאיזה סוג עבודה אתם מתכוונים?

ס. קלמר:

מה מידת הכפיפות שהיתה עד כה של אינדוכם לאיגוד המהנדסים?

ב. אידלסון:

האם אתם מבקשים זכות לביצוע עבודות כמהנדסים, או שאתם רוצים להבטיח את ההבנה על זכויות הסכנאים, שמהנרס יהיה חייב לקבל לעבודות מסוימות רק טכנאיים?

ח. למדן:

מה כוונתכם לגבי סעיף 13, האם אתם חוששים שיחוד המקצועות לכיצוע מהנדסים בלבד יהיה בלתי הוגן?

י. ריפתין:

מה מספר חברי אגודתכם שכבר עובדים בארץ 10 שנים?

ב. צ. הרואל:

כיום נהוג שכל עיריה או מועצה קובעת לעצמה את הנוהג לגבי הגשת תכניות. אנחנו עובדים במקביל למהנדסים, אולם ישנן עבודות שאיננו יכולים לבצע.

ס. עמיד:

במקרים רבים האדריכל מקבל את ההזמנה ומסר לטכנאים את ביצוע העבודות השונות. יש טכנאים המפקחים על עבודות; ישנם כאלה המוציאים עבודות לפועל.

ד. רבוויט:

אם יהיו לנו נציגים במועצה ויהיה שיתוף-פעולה, נוכל להגיע להגדרה קובעת את ההכשרה הדרושה לטכנאי ואת תחומי פעולתו.

מ. עמיר:

א. מלצ'ז:
אנו מבקשים לתת לנו רשות לבצע באופן עצמאי
תכניות שהן במסגרת הכשרתנו. עד עכשיו
הרשויות המקומיות נהגו לקבוע לעצמן רשימת האנשים הזכאים להגיש תכניות,
בניהם גם חסרי תואר אקדמאי.

אשר לסעיף 13, אנו חוששים שייחוד העבודות
ע"י המועצה ייעשה לרעתנו.

ח. מיגורי-כהן: מה דעתכם על סעיף 9(4)?

א. מלצ'ז: אין לנו ערעור עליו, אולם הבעיה היא - מה
תהיה זכות הטכנאים בעלי השכלה מתאימה?

מ. עמיר: במקצועות מסוימות אנו עובדים בכפיפות
למהנדסים ובמקצועות אחרים אנו עובדים
באופן עצמאי. איננו מעוניינים בתחנת המעבר, שכעבור 10-12 שנים נחשב
כמהנדסים. אנו טוענים שטכנאי הוא מעמד מקצועי בפני עצמו.

ד. דבוריס: עד עכשיו היו מקרים רבים שהטכנאי היה
האחראי לעבודה, והמהנדס היה עוזרו.
מעטים המהנדסים בעלי תואר אקדמאי המקבלים על עצמם הוצאה לפועל של
עבודת בנייה.